

WIADOMOSCI RADIOWE

Warszawa, dnia 21 sierpnia 1944 r. Poniedziałek Wydanie wieczorne Nr. 30

DWADZIESCIA ATAKOW NIEMIECKICH POD WARSZAWA

Moskwa 21.8. Sowieckie Biuro Informacyjne donosi: Na wschód i północny wschód od Pragi odparto silne ataki npla i przeprowadzono skuteczne kontrataki. Po lepszo-
wano własne pozycje i zajęto kilka miejscowości. Przeciwwuderzenia oddziałów SS odparto. Niemcy powtarzali swe ataki 20 razy. Zostawili na polu bitwy 900 zabitych. Zniszczono niemiecom 23 czołgi, zdobyto: 14 czołgów, 8 dział i 21 karabinów maszynowych. Na północ od Sandomierza zlikwidowano ostatnie punkty oporu niemieckiego. Otoczone zgrupowania npla wezwano do poddania się, a po odmowie większości - zlikwidowano. Zajęto m.in. Rzeczyce, Sucharczów, Wysiadków, Radoszyce, Zagrody i Odcinek. Z komunikatu niemieckiego wynika, że na przedpolu Karpat na pld. zachód od Mielca na przyczółkach na zachód od Baranowa i na zachód od Lublina, jak i na pld. wschód od Warki ataki bolsze-
wickie zostały po ciężkich walkach odparte, lub zatrzymane. Na pld. wschód od Warszawy próby przekroczenia się Sowieców w kierunku na Bug zostały zatrzymane w głębi naszych pozycji. Radio Ankara podaje o walkach w Wołominie i o bombardowaniu Sandomierza, opróżnionego przez Niemców.

---0---

Londyn 21.8. Komentator wojskowy "Daily Telegraphu", gen. Martin omawia bieżącą sytuację na froncie wschodnim. Píše on m.in.:

"Na całym odcinku rozległego frontu wschodniego węzeł drogowy Kielce jest punktem kluczowym sytuacji. Gen. Koniew osiągnie to miasto ze swojego przyczółka za kilka dni i wówczas będzie mógł uderzyć: albo w kierunku pld. zach. na Łódź i linie Warszawa-Berlin, albo też przed w kierunku pld. zach. na Kraków i Katowice, w sam środek przemysłowego Okręgu Śląskiego. Kielce więc stają się punktem kluczowym wielkiego łuku Wisły. Podwójnym natarciem przez łuk Wisły od południa i północy wojska sowieckie będą mogły wkrótce odebrać niemiecom Warszawę.

---000---

WE FRANCJI. W pld. Francji armia sprzymierzonych osiągnęła przy współdziałaniu oddziału "Maquis" miasto Pertuis, gdzie wzięto do niewoli wielu jeńców z

NIE POZWÓLCIE GINĄĆ STOLICY

W audycji Polskiego Radia z Londynu przemówił minister oświaty Ks. Kaczyński, który, ubolewając nad obecną sytuacją Warszawy i jej tragicznym zniszczeniem, zwrócił się do młodzieży świata, by przyłączyła się do ogólnego protestu przeciw barbarzyństwu Niemców. Przemówienie zakończył słowami: "Nie pozwólcie ginąć bohater-
skiemu miastu".

gen. mjr. Schubertem. Francuscy powstańcy oswobodzili Tuluzę, Pau, Carcassonne i wiele innych miejscowości na pld. od Pirenejów. Ludność Riwier francuskiej otrzymuje już pomoc żywnościową. Przybyli tam również technicy, by naprawić zniszczone ostatnimi działaniami wojennymi przewody elektryczne.

Front Włoski. Z okolicznych wzgórz Niemcy ostrzeliwują Florencję, która ogłoszona została przed 3-ma tygodniami miastem otwartym. Na tym odcinku nie zanotowano żadnych zmian. Jedynie Polacy, posuwając się naprzód zajęli Castel Vecchio i wzgórze Monte San Constanzo.

i idąc od rzeki Cesano, doszły do rzeki Metauro po zaciętych walkach z Niemcami. 9/10 Piemontu jest już w rękach patriotów włoskich. Korespondent wojenny PAT-a w Londynie donosi z polskiego kontrtorpedowca "Cracovia", który nałożył do floty patrolującej kanał "La Manche", że niemieckie siły morskie są tak niewspółmiernie małe w porównaniu z alianckimi, że pewne próby z ich strony wypłynięcia na kanał i przeszkadzania w transportach z Anglii na kontynent wyglądają "dzieciennie, niepoważnie".

STRZEŻ DOMU SWEGO PRZED POZARAMI

Ze zbioru
Andrzeja Gólosia

NA FRONCIE WARSZAWY

W rejonie Starego Miasta oddział 30-u kałmuków usiłował sforsować barykadę przy ul. Bolesław. Żołnierze AK atak odparli, 19-tu spośród atakujących zabito. Rejon Starego Miasta pozostaje w dalszym ciągu pod atakiem moździerzy. Na peryferiach Żoliborza i okolicach Służewca, toczą się walki o dużym napięciu, między żołnierzami AK i Niemcami. Pod naciskiem npla oddziały AK opuściły teren spalonej Politechniki. Niemcy ogniem przenośnym, z tygrysów, ostrzeliwali: Plac Muranowski, ul. Pręta, Bonifraterską, Leszno. Kościół Garnizonowy poważnie uszkodzony. Kościół na Pręta na wprost Długiej - wieża ugodzona szeregiem pocisków. Ministerstwo Sprawiedliwości - tylna skrzydła zburzone. Pałac Mostow-

PAMIĘTNIK ŻOŁNIERZA Z PAST-y

Kurt Heller, żołnierz niemieckiej załogi PAST-y, Nr. rozpoznawczy 49773, posiadacz książeczki oszczędnościowej, wystawionej przez Bank Ludowy w Charlottenburgu za Nr. 40592, prowadził przez czas oblężenia PAST-y przez Polaków zapiski, z których cytujemy następujące wyjątki:

- 1.8. po południu - początek walk, jesteśmy zamknięci.
- 3.8. Ulrych padł. Jamil też.
- 4.8. W dalszym ciągu jesteśmy otoczeni. Brak odcieczu. Czekamy na żywność. Brak wody; coraz głodniej.
- 5.8. Rudolf zabity. Trzech innych poległo. Jestem u kresu sił. Hollweg ciężko ranny.
- 6.8. Rano trochę spałem. Na śniadanie żdziebekko kawy z cukrem. Czyha na nas śmierć, a takby się chciało żyć. Trzech naszych popełniło samobójstwo.
- 7.8. W południe byliśmy ostrzeliwani przez własnych żołnierzy. Na szczęście bez strat. Nasza próba przebicia się do Ogrodu Saskiego nie udała się. 2-ech zabitych. Dziś o 8 rano na środku podwórza pochowaliśmy 14-tu poległych kolegów. Straszny zaduch dookoła.
- 8.8. W odległości 300 mtr. widzimy naszych kolegów, dostać się do nich nie możemy, gdyż opór "bandytów" jest zbyt silny.
- 9.8. Z jedzeniem bardzo źle.
- 11.8. Wszystkie resztki żywności zabrala nam przemocą policja, nawet nie zostawili papierosów. Stan sanitarny nie daje się opisać.
- 12.8. Odczuwam szarpiący głód. Otrzymujemy raz na dzień pół talerza zupy i 6 papierosów. Policja ponownie zabrala nam już ostateczne resztki. Nie oszczędzili marmelady. Kiedy skończy się nasza męka.
- 13.8. Ciężki ogień czołgów na pozycje polskie. Pociski niemieckie trafiają w basztę. Z czołgu dostaliśmy zaopatrzenie na 5 dni. Jestem chory na żółty dek. Kiedyż będzie dzień wyzwolenia.
- 14, 15, 16/8. Straszliwy głód. W nocy ogarnia nas strach przed tym, co będzie. Kiedy gwiazdy ukazują się na niebie, biegnę myślą do żony i dziecka.
- 17.8. Polacy usiłują wykurzyć nas ogniem i benzyną. Znowu kilku popełniło samobójstwo. Okropny odór rozkładających się zwłok poległych, leżących na ulicy.
- 18.8. Jesteśmy kompletnie izolowani.
- 19.8. O oswobodzeniu niema co myśleć. Znowu samobójstwa. Kto będzie następny. Który pójdzie do zbiorowego grobu na dziedzińcu.

Na tym kończą się zapiski Kurta Hellera, który znajduje się w obecnej chwili w niewoli polskiej. Przy obronie PAST-y padło 36 zabitych i jest 6-ciu rannych Niemców. Do niewoli dostało się 115 żołnierzy Wehrmachtu, SS-ów i ukraińców.

skich wskutek kompletnego zniszczenia został opuszczony przez oddziały AK. Niemcy usiłovali przeprowadzić natarcie od strony Al. Ujazdowskich, ul. Piłsudskiego, do gmachu PAST-y; atak został odparty. W godzinach południowych odbito na Woli browar Haberbuscha a równocześnie zlikwidowano całkowicie silną pozycję niemiecką w fabryce Hartwiga przy ul. Towarowej. Fabrykę obsadziły nasze oddziały. Wczoraj w godzinach wieczornych artyleria z Pragi przy współdziałaniu kanonierki z Wisły, ostrzeliwała przez blisko 2 godziny ul. Powiśla. Późnym wieczorem silny oddział niemiecki zaatakował od wiaduktu ul. Czerwonego Krzyża, został jednak odparty, ponosząc ciężkie straty. Wszystkie transporty wojskowe na Pragę i z Pragi idą przez most Kierbedzia. Most Poniatowskiego jest prawie nieużywany, a to najwyżej do komunikacji wewnętrznej między Pragą, a Muzeum Narodowym. Nocy dzisiejszej, t.j. z niedzielą na poniedziałek, załoga niemiecka, znajdująca się w narożnym domu ul. Marszałkowskiej i Al. Sikorskiego, w którym mieściła się restauracja "Żywiec", podpaliła dom i wycofała się w kierunku Dworca Głównego. Przez 2 tygodnie załoga ta paliła kamienice Al. Sikorskiego, wyrządzając ogromne zniszczenia. Przez całą dzisiejszą noc dał się zauważyć na Dworcu Głównym znaczny ruch wśród Niemców; liczono się z tym, że oddziały niemieckie podejmą z Dworca atak co jednak nie nastąpiło. Ponowne natarcie na nasze pozycje przy ul. Królewskiej zostały odparte. Niemcy ponieśli straty.